

Hepatitis B talaallii

Maal beekuu barbaadduu

Many Vaccine information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Maalif talaallamnaa?

Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B dhukkuba hamaa tiruu miidhuudha. Vaayirasii Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B dhaan muudata. Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B dhukkubbii salphaa torbeewwan muraasaaf turu kan qaqqabsiisu, ykn dhukkubbii turuu danda'u qaqqabsiisuu danda'a.

Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B'n hamaa ykn ajjeesuu ni danda'a.

Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B hamaan dhukkubbii yeroo gabaabaa yoo ta'u namni tokko vaayirasii Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B saaxilamee ji'oota 6 keessatti kan muudatuudha. Kunis kan qaqqabsiisu:

- O'a qaamaa, dadhabbii, fedha nyaataa dhabuufi balaqqamsiisuu
- Dhukkuba simbiraa (Gogaa ykn ija keelloo, finchaan xuraa'aa, sochii garaachaa bifa dhoqqeetiin)
- Dhukkubbii maataa, hidhataafi garaachaa

Vaayirasiin Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B irra ture dhukkuba Vaayirasiin Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B qaama namaa keessatti hafu muudatuudha. Namoonni dhukkubni Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B irra ture mallattoolee kan hin qabne ta'ee, garuu baay'ee hamaafi kan qaqqabsiisuu danda'u:

- Manca'ina tiruu (cirrhosis)
- Kaansarii tiruu
- Du'a

Namoonni dhukkuba turuudhaan miidhaman Vaayirasiin Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B osoo dhukkubsataa ofitti hin fakkaatiin nama birootti dabarsuu kan danda'an, Ameerikaa keessatti namoonni miiliyoona 1.4 ta'an Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu B irra turuun miidhamanii jiru. Yoo daa'imman 90% heppaatisisii B qaban daraan miidhaman 4 keessaa 1 kan ta'u ni du'a.

Heppaatisisii B kan daddarbu yoo dhiiga, sanyii hormaataa, ykn dhangala'aa qaamaa nama faalamee vaayirasiin heppaatisisii B gara nama fayyaatti darbeedha. Namoonni vaayirasiidhaan kallattiin itti saaxilaman:

- Dhala (Daa'imni haati isaa dhukkubsattuu taate yeroo dahuumsaatti ykn isaa booddee dhukkubichi itti darbuu danda'a)
- Haadduu ykn buruushii ilkaanii nama dhukkubaan saaxilamee waliin fayyadamuu
- Dhiiga ykn madaa banaa nama miidhamaa waliin tuttuqqii taasisuu
- Nama dhukkubichaaf saaxilamee waliin wal qunnamtii saalaa raawwachuu
- Lilmoo, siriinjii, ykn meeshaa qorichi ittiin fudhatamu kan biroo waliin fayyadamuu
- Dhiiga ulee lilmoo ykn meeshaalee qara qaban biroo irra jiru irraaf saaxilamuudhaan.

Hepatitis B - Oromo (7/20/2016)

Waggaa waggaadhaan Ameerikaa keessatti namoota dhukkuba heppaatisisii (dhukkuba tiruu) B-wal qabataniin namoota 2,000 ol ta'antu du'a.

Talaallii heppaatisisii B Dhukkuba heppaatisisii Bfi isaan wal qabatan kan ittisuu, kunis kaansarii tiruufi siiroosisii dabalatee ta'a.

2 Heppatitisii/Dhukkuba Tiruu talaallii B

Talaalliin B vaayirasii Heppitaatisisii B irraa hojjetama. Heppitaatisisii B dhukkubaaf saaxilamuu hin qaqqabsiisu. Talaalliin yeroo ji'a 6 si'a 3 ykn 4 yeroo hundaa ni kennama.

Aa'ima Qoricha talaallii isaanii heppaatisisii B jalqabaa wayita dahuumsaatti kan argataniifi isa kanas umurii ji'oota 6 yeroo hunda kan raawwatab ta'a.

Hundi isaanii **daa'immaniifi ijoolleen** umuriin isaanii waggaa 19 gadii ta'anii talaallii hin fudhatin kan talaallaman ta'u.

Talaalliin Heppitaatisisii B warri hin talaalamiin ga'eessonni **warra arman gadii dabalatee akka talaalaman gorfama.** Namoonni warri vaayiresii Heppitaatisisii Btiif saaxilamuu danda'an akka.

- Namni wal qunnamtii saalaa waliin raawwatan heppaatisisii B kan qaban yoo ta'e
- Nama wal qunnamtii saalaan miira ho'aa kan qabu ta'ee saala faallaa waliin hariiroo yeroo dheeraa kan hin qabaatin
- Namoota dhukkuboota wal qunnamtii saalaan daddarbaniif qorannaa ykn yaala taasisuu barbaadu
- Dhiira dhiira biroo waliin wal qunnamtii saalaa raawwate
- Namoota lilmoo, siriinjii, ykn meeshaalee qoricha ittiin fudhatan waliin fayyadamuudhaan
- Namoota maatii keessaa Vaayirasiin Heppaatisisii B qabu waliin walitti dhiheenya qabu
- Egumsa fayyaafi hojjetoota qulqullinaa hawwaasaa dhiiga ykn dhangalaa qaamaatiif saaxilaman rakkina keessa jiru
- Jiraattotaafi hojjetoota tajaajilaa namoota qaama miidhamtootaaf
- Namoota tajaajilawwan sirreessu
- Namoota wal qunnamtii saalaan sarbaman ykn saaxilaman
- Imaltoota naannoo hammi heppaatisisii B itti hedduummatu
- Namoota dhukkuba hamaa tiruu, dhukkuba kale, faalamtoota HIV, ykn dhukkuba sukkaaraa
- Nama heppaatisisii B irraa ittisamuu barbaadu kamiyyuu

Akka talaalliwwan biroo heppitaatisisii B qabatamuudhaaf tilmaamni beekamu hin jiru.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

3**Namoonni mursaani talaallii kan hin arganne**

Nama talaallii kennutti himi:

- **Yoo talaalliin fudhattan hammina kamiyyuu yoo qabaate, dhukkubbii lubbuu miidhuu danda’u.**

Qoricha Talaallii heeppaatisisii B booddee dhukkubbii lubbuu miidhuu danda’u yoo qabaattan, ykn talaallii Kanaan wal qabatee dhiibbaa hamaa kan qabaattan yoo ta’e, talaallii kana hin fudhattan. Dhiheessaa tajaajila kunuunsa fayyaa keessan waa’ee galteewwan talaallii isinitti himu.

- **Yoo namni talaallii fudhate haalli gaariin isatti dhagahamuu baate.**

Yoo dhukkubbii xiqqaa kan qabdan ta’e, fakkeenyaaf qofaa, talaallii har’a argachuu dandeessu. Yoo giddu galeessaan ykn hamminaan kan dhukkubsattan ta’e, hanga dandamattanitti eeguu qabu. Doktorri keessan gorsa isiniif laatu.

4**Rakkina talaallii kanaa**

Talaalliwwan dabalatee, maaliif qorichi kamiyyuu, carraa dhiibbaa qabaate. Dhukkubbiin salphaan yeroo hedduu ofii isaatiin guyyoota muraasa keessatti gadi dhiisa, garuu tarkaanfiin murteessanis barbaachisaa dha.

Namoonni hedduun talaallii heeppaatisisii B fudhatan isaa waliin rakkinoota tokko illee hin qabaatu.

Rakkinoonni xiqqoon Talaalliin heeppitaatisii itti fuufiinsaan kan dabalatu:

- Qaamni miidhamaan iddoo talaalliin ittiin kennamedha.
- Teempirechara 99.9°F ykn isaa ol

Yoo rakkinni kuni muudate, akkuma talaalliin fudhatameen ta’ee guyyoota 1 ykn 2 booddee keessatti kan eegaludha.

Waa’ee kanaa Doktorri keessan isinitti himuu ni danda’u.

Rakkinoota talaallii kana booddee muudachuu danda’an:

- Namoonni yeroo tokko tokko talaalidhaan booddee, qoricha dabalatee ni dadhabu. Daqiiqaawwan 15 ta’uuf taa’uun ykn boqachuun dadhabbiifi dhukkubbii kufaatiidhaan dhufu hambisuuf gargaara. Yoo dhiphatte, ykn agartuun yoo jijjiirame ykn gurra keessaa kan iyyu yoo ta’e Doktora keetti himi.
- Daa’imman guguddatan muraasniifi ga’eessonni gateetti irratti dhukkubbii hamaa kan isaan muudatuufi wayita qorichi kennamutti harki socha’uu hin danda’u. Kuni darbee darbee muul’ata.
- Qorichi kamiyyuu miidhaa hamaa qaqqabsiisuu danda’a. Rakkinoonni akkasii kun baay’ee muraasa, qorichoota miiliyoona keessaa muraasaafi talaallii booddee daqiiqawwan muraasaafi sa’aatiiwwan muraasa booddee kan muudatu ta’a.

Akkuma talaallii biroo talaalliin miidhaa hamaa ykn du’a qaqqabsiisan baay’ee muraasa,

Qulqullummaan talaallii yeroo hundaa ni to’atama Odeeffannoo dabalataaf, do’adhaa: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5**Osoo rakkinni cimaan jiraate hoo?**

Maalan barbaadaa?

- Wanta si ilaallatu qofa irratti xiyyeeffadhu, kanneen akka mallattoolee miidhaa hamaa, boowwoo daraan cimaa, ykn amala hin baramne.

Mallattoolee **miidhaa hamaa ta’e** kan dabalatu, adda bahuu, dhiita’uu fuulaa fi qoonqoo, rakkina hargansuu, dhahannaa onnee saffisaa, ceeqamuu fi dadhabbi. Kuni talaalidhaan booddee daqiiqawwan muraasaa hanga sa’aatiiwwan muraasaatti muudata.

Maal hojjedhu?

- Yoo dhukkuba **miidhaa hamaa ta’e** ykn tasaa turuun hin danda’amne ta’e, 9-1-1 irratti bilbilaa fi namicha gara Hospitaala Dhiheenyaatti geessaa. Ta’uu yoo baate, Kiliinika keessan waamaa.

Sana booddee, bu’aan isaa Sirna Gabaasa Talaallii Miidhaa qabaniif (VAERS) gabaafama. Doktorri/Ogeessi fayyaa keessan gabaasa kana ni galmeessa, ykn ofii keessaniif wiibsaayitii VAERS tiin hojjechuu ni dandeessu www.vaers.hhs.gov, ykn **1-800-822-7967** bilbiluudhaan.

VAERS gorsa fayyaa hin kennu.

6**Sagantaa Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyoolessaa**

Sagantaan Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyoolessaa (VICP) sagantaa Biyyoolessaa Federaalaa miidhaa talaalliwwaniin dhufaniif beenyaa kennuudhaaf hundeeffamee dha.

Namni miidhaan sagantaa Kanaan dhufuu isaa itti amanu waa’ee sagantaa kan baratuufi bilbila **1-800-338-2382** irratti bilbiluudhaan gaaffii gaafachuu kan danda’uu ykn weebsayitii VICP www.hrsa.gov/vaccinecompensation do’achuudha. Beenyaa gaafachuudhaaf daangaan yeroo ni jira.

7**Akkamittan hedduu barachuu danda’aa?**

- Tajaajila kunuunsa fayyaa kan isiniif kennu gaafadhaa. Inni ykn isheen golga talaallii seenu isiniif kennuu ni danda’u ykn madda odeeffannoo biroo isinitti himu.
- Qajeelcha fayyaa ganda ykn bulchiinsa keessaniif bilbili.
- Giddugala To’annaafi Ittisa Dhukkubaa (CDC):qunnamaa - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** bilbilaa ykn - marsariti CDC do’adhaa www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement
Hepatitis B Vaccine - Oromo

7/20/2016

Office Use Only

42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by Minnesota Department of Health